

Дмитро ПАВЛИЧКО —

поет-перекладач, літературний критик , громадсько-політичний діяч, дипломат,

Посол України в Республіці Польща (1999 – 2002 р.р.),

лауреат Національної премії ім. Т.Г. Шевченка, Герой України

День № 234-236, четвер-субота 28-30 грудня 2017

Пошта «Дня»

РЕЗОНАНС

Шановна редакціє газети «День»!

У числах 118 грудня вашої газети опублікована лекція Дмитра Павличка «Український патріотизм Юліуша Словацького», яка надзвичайно актуальна в сучасних польсько-українських відносинах. В історії наших народів є спільні вороги, спільні друзі та спільні гріші. Таким є польський поет-романтик Юліуш Словацький, який народився 1809 р. у Кременці (Тернопільська обл.). Повітовий Кременець, як і вся половина Польщі, після третього поділу Речі Посполитої увійшов до складу Російської імперії. У мальовничому місті, овіяному духом легенд, давньої історії, військовий зв'язки, — центри культури і науки краю, Юліуш брав на себе українські народні думи, пісні, звичаї та обряди. Тут у нього зароджуються поетичні адбності та український патріотизм, про який так переконаливо пише Дмитро Павличко.

Тут збереглося багато пам'яток історії та архітектури цих часів. У комплексі будівель сучасного колегіуму було засновано Вищу Волинську гімназію, в якій деякий час навчався Юліуш і викладав польську словесність його батько — Елзебіуш Словацький. Зберігся родинний будинок Словацьких, де розташований єдиний на дві країни музей Поета. Кременчани зберегли надзвичайно пам'ятки на могилі матері Юліуша — Соломії.

Мабуть, так трапилося, що в числі газети за від 8 грудня опублікована також стаття «Непрочитаний український Гомер» — теж про Кременець, бо ж Улас Самчук із 1921-го до 1927 року навчався у приватній українській гімназії. Під час німецької окупації 1941 — 1943 рр. він, як редактор газети «Волинь», часто відвідував своє рідне село Тиллявку та Кременець. Кілька його патріотичних статей було надруковано в газеті «Кременецький вісник».

Улас Самчук, як і Ю. Словацький, у своїх творах, особливо в автобіографічному романі «Юність Василя Шеремети», згадує про Кременець. Юліуш Словацький та Улас Самчук (1905 р. нар.) жили в різних епохах, але їм обом довелося залізати своє батьківщина через російську експансію.

Словацький після поразки Варшавського повстання 1830 — 1831 рр. вимушений був емігрувати. Помер 1849 р. у Парижі, його поховали на кладовищі Монпарнас. Вдачі нащадки після відновлення Речі Посполитої Польської перешкодили прах Словацького у Краківському замку Вавель поряд із саркофагом Адама Міцкевича. Там міститься урна із землею з могилі матері, котра переїхала сюди на шість років.

Мирослав Ярій вручає примірники «Дня» директору музею Юліуша Словацького Тамарі Сеніній

Кременець Юліуша Словацького та Уласа Самчука

Дякуємо «Дню» за опубліковані матеріали про величні постаті нашого краю

Улас Самчук, передбачаючи, що часом на його після приходу других «совітів», переїжджає до Західної Німеччини, перебуває в таборі для переміщених осіб до 1948 р. Виймає у Канаду, в якій його творче життя було досить плідним. Помер 1987 р., похований в Онтаріо. Імена Юліуша Словацького та Уласа Самчука увічнені в пам'ятниках, в назвах вулиць, музеїв Волині.

Великим талантом Уласа Самчука — віднайдення та повернуті із забуття романи «Сонце із Заходу та «Саботаж УВО». Бажаємо їй адорів, адали пошуків та творчих успіхів. А ми чекаємо на пияку цих книжок, чекаємо, що Улас знову в'їде наше довілля «на білому чи вороному коні».

Примірники «Дня» №№ 217-218 за 1-2 грудня і 222-223 за 8-9 грудня ц. р. я переда директору музею Юліуша Словацького Тамарі Сеніній (на фото).

Мирослав ЯРІЙ, член Кременецького РО «Прогресс» ім. Т. Шевченка

